

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL A.A. SKUNDO**

2026 m. birželio 2 d. Nr. S-119 (7-2026/90)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininkės Vilmos Vildžiūnaitės, narių Gvidos Ivanauskienės, Kristinos Jakštienės (pranešėja), Raimondos Juodkaitės ir Jurgitos Narkevičiūtės, išnagrinėjo A.A. (toliau – Pareiškėjas) 2026-05-04 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2026-04-30 sprendimo grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-680710 (toliau – Sprendimas). Pareiškėjas ir Inspekcijos atstovas 2026-05-26 posėdyje nedalyvavo

Komisija n u s t a t ė:

Pareiškėjas nesutinka su Inspekcijos Sprendimu, kuriuo jam nebuvo grąžinta 38 Eur permoka.

Pareiškėjas nurodo, kad Tauragės apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau – Tauragės apskrities VPK) 2026-02-03 nutarimu administracinio nusižengimo byloje Nr. 85-ANR_N-398-2026 (toliau – 2026-02-03 Nutarimas) jam buvo paskirta 38 Eur administracinė nuobauda. Tauragės apylinkės teismo 2026-04-01 nutartimi administracinio nusižengimo byloje Nr. ell-103-523/2026 minėtas Nutarimas buvo panaikintas, todėl baudos paskyrimo teisinis pagrindas išnyko.

Pareiškėjas pažymi, kad 2026-04-28 kreipėsi į Inspekciją, pateikdamas prašymą grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą), tačiau Inspekcija Sprendimu permoką grąžinti atsisakė.

Pareiškėjas akcentuoja, kad pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 87 straipsnį, mokesčio permoka turi būti grąžinta mokesčių mokėtojai jo prašymu.

Pareiškėjas pažymi, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) principais, administracinė atsakomybė gali būti taikoma tik esant galiojančiam ir teisėtam sprendimui. Panaikinus nutarimą, atsakomybės taikymo pagrindas išnyksta. Kadangi Tauragės apskrities VPK Nutarimas, kuriuo buvo paskirta bauda, yra panaikintas, išieškota suma laikytina nepagrįsta. Tokiu atveju, panaikinus administracinį aktą, išnyksta teisinis pagrindas pinigų išieškojimui, todėl sumokėta suma laikytina permoka, kuri turi būti grąžinta.

Pareiškėjo teigimu, Inspekcijos atsisakymas grąžinti permoką (arba neveikimas) prieštarauja minėtoms teisės normoms ir pažeidžia Pareiškėjo, kaip mokesčių mokėtojo, teises. Pareiškėjas nurodo Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktiką, pagal kurią, Pareiškėjo teigimu, LVAT nuosekliai laikosi pozicijos, kad panaikinus

administracinį aktą, išnyksta teisinis pagrindas pinigų išieškojimui, todėl sumokėtos sumos turi būti grąžinamos kaip nepagrįstai išieškotos.

Inspekcija, vadovaudamasi MAĮ 87 ir 111 straipsniais, mokesčių įstatymais, Mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo) taisyklėmis, patvirtintomis Inspekcijos viršininko 2004-12-07 įsakymu Nr. VA-186 „Dėl mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo)“ (toliau – Taisyklės), ir išnagrinėjusi Pareiškėjo 2026-04-28 Prašymą grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. (17.16-40) GES-344764 (toliau – Prašymas), nutarė negrąžinti Pareiškėjui 38 Eur, nurodydama, kad permoka (skirtumu) įskaitytos nepriemokos, kurias privaloma įskaityti pagal MAĮ 87 straipsnio 1 dalyje bei Taisyklių, 8.1.1 papunktyje nustatytą tvarką.

Sprendime nurodyti ir sprendimo negrąžinti (neįskaityti) dalies ar visos prašomos sumos priėmimo papildomi motyvai. Nurodyta, kad rengiant sprendimą nustatyta, kad Pareiškėjas turėjo baudą už administracinį nusižengimą pagal Nutarimą ROIK Nr. 25290949293, todėl 2026-03-18, suėjus terminui, 38 Eur įskaityti šiai Pareiškėjo prievolei padengti. Permokų įmokos kodu 1001 Pareiškėjas neturi.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjo skundas tenkintinas. Skundžiamas Inspekcijos Sprendimas naikintinas.

Ginčas tarp šalių vyksta dėl Inspekcijos Sprendimo, kuriuo atsisakyta grąžinti 38 Eur permoką, motyvuojant tuo, kad Inspekcijos administruojamų mokesčių ir (ar) baudų už administracinius nusižengimus apskaitoje nėra permokos (skirtumo).

Pareiškėjas prašo panaikinti Inspekcijos Sprendimą ir grąžinti 38 Eur, kadangi jam Tauragės apskrities VPK Nutarimu paskirta 38 Eur administracinė nuobauda, Tauragės apylinkės teismo 2026-04-01 nutartimi administracinio nusižengimo byloje Nr. ell-103-523/2026 buvo panaikinta, todėl išnyko baudos paskyrimo teisinis pagrindas.

Mokesčių permokų grąžinimo klausimus reglamentuoja MAĮ bei su jo įgyvendinimu susiję teisės aktai. MAĮ 2 straipsnio 12 dalis apibrėžia mokesčio permokos sąvoką, t. y. mokesčio permoka yra mokesčių mokėtojo sumokėta per didelė mokesčio suma.

Pagal MAĮ 87 straipsnio 1 dalį mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka yra įskaitomos mokesčių mokėtojo mokestinei nepriemokai padengti. To paties straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos, kurios lieka po permokėtų mokesčių sumų įskaitymo šio straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nustatyta tvarka, grąžinamos mokesčių mokėtojo prašymu.

Taisyklės nustato detalią mokesčių mokėtojo (įskaitant asmenį, kuriam paskirta bauda už administracinį nusižengimą (iki 2016 m. gruodžio 31 d. už administracinį teisės pažeidimą) ar už jį trečiojo asmens (toliau – mokesčių mokėtojas) prašymo grąžinti (įskaityti) VMI administruojamų mokesčių ir su jais susijusių sumų, paskirtų baudų už administracinius nusižengimus (iki 2016 m. gruodžio 31 d. už administracinius teisės pažeidimus) ar kitus mokesčių įstatymus, valstybės rinkliavų ar pagal vykdomuosius dokumentus, kai vykdymo procese valstybei atstovauja Inspekcija, laiku nesumokėtų valstybės naudai išieškotinių sumų, taip pat VMI neadministruojamų, bet į biudžeto pajamų surenkamąsias sąskaitas sumokėtų mokesčių ir kitų įmokų (toliau – mokestis ir kitos įmokos) permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų užpildymo, pateikimo, mokesčių ir kitų įmokų permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo) be mokesčių mokėtojo prašymo ir mokesčių ir kitų įmokų ar nepagrįstai išieškotų sumų apskaitos, susijusios su mokesčio ir kitų įmokų permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimu

(įskaitymu), tvarką. Taisyklių 16 punkte nustatyta, kad prašymas turi būti užpildytas ir pateiktas, laikantis Taisyklėse nustatytų reikalavimų <...>. Taisyklių 15 punkte nustatyta, kad prašymui išnagrinėti ir sprendimui priimti mokesčių mokėtojas turi pateikti papildomus dokumentus ar duomenis <...>, pagrindžiančius Inspekcijos administruojamų mokesčių ar baudų už administracinius nusižengimus permokos (skirtumo) susidarymą <...>. Pagal LVAT formuojamą praktiką (pvz., LVAT 2016-02-25 nutartis adm. byloje Nr. A-182-438/2016, 2017-03-21 nutartis adm. byloje Nr. A-3146-575/2017) mokesčių mokėtojui tenka pareiga pagrįsti mokesčio (įmokos) permokos susidarymo realumą.

Apibendrinus aptartas teisės aktų ir teismų praktikos nuostatas, darytina išvada, kad mokesčių mokėtojui objektyviais ir abejonių nekeliančiais duomenimis pagrindus aplinkybes, jog jis mokestį, įmoką (ginčo situacijoje – administraciniame nurodyme nurodytą baudą) sumokėjo neturėdamas teisinio pagrindo, mokesčių administratoriui atsiranda pareiga sugrąžinti mokesčio / įmokos permoką.

Nagrinėjamu atveju iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjui 2025-11-25 buvo surašytas administracinio nusižengimo protokolas Nr. 35-ANR_P-512-2025. Tauragės apskrities VPK Nutarimu Pareiškėjui, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 518 straipsnio 1 dalimi, paskirta 38 Eur administracinė nuobauda (unikalus mokėjimo kodas: ROIK Nr. 25290949293).

Tauragės apylinkės teismas 2026-04-01 nutartyje administracinio nusižengimo byloje Nr. ell-103-523/2026 nurodė, kad vertina, jog Pareiškėjas yra nubaustas pagal ANK 518 straipsnį, kadangi ANK 518 straipsnis dalių neturi. Be to, pažymėjo, kad 2025-11-25 administracinio nusižengimo protokole ir 2026-02-03 Nutarime nenurodyta konkreči teisės norma, kurią pažeidė administracinė atsakomybėn traukiamas asmuo, konkrečią teisės normą (konkretų teisės aktą, šio teisės akto straipsnį, dalį ar punktą), kurią asmuo kaltinamas pažeidęs, būtina nurodyti tam, kad administracinio nusižengimo bylą nagrinėjantis pareigūnas ar teismas galėtų tinkamai įvertinti asmens veiklą, administracinė atsakomybėn traukiamas asmuo žinotų, kuo konkrečiai pasireiškė jam inkriminuojama veikla ir duoti apie tai išsamius paaiškinimus. Be to, nutartyje išdėstyti ir kiti trūkumai / aplinkybės, turintys įtakos galutiniam procesiniam sprendimui. Atsižvelgiant į pirmiau nurodytas priežastis, Tauragės apylinkės teismas 2026-04-01 nutartimi Tauragės apskrities VPK 2026-02-03 Nutarimą panaikino ir grąžino bylą Tauragės apskrities VPK papildomam tyrimui atlikti.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjas Inspekcijai pateikė Prašymą grąžinti 38 Eur (nurodytas grąžinimo (įskaitymo) pagrindas – nepagrįstai (priverstinai) išieškota suma) bei prašomos grąžinti permokos susidarymą pagrindžiančius dokumentus, t. y. įsiteisėjusią Tauragės apylinkės teismo 2026-04-01 nutartį administracinio nusižengimo byloje Nr. ell-103-523/2026.

Baudų už administracinius nusižengimus vykdymo tvarką reglamentuoja ANK, kurio 675 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad administracinė atsakomybėn traukiamas asmuo baudą turi sumokėti ne vėliau kaip per keturiasdešimt kalendorinių dienų nuo nutarimo skirti baudą išsiuntimo ar išdavimo jam dienos, o apskundus nutarimą skirti baudą, — ne vėliau kaip per keturiasdešimt kalendorinių dienų nuo nutarties, kuria skundas nepatenkintas, išsiuntimo ar išdavimo dienos.

Šiuo atveju, sprendžiant Inspekcijos Sprendimo pagrįstumo klausimą, tikslinga įvykius išdėstyti chronologine tvarka:

1) Nutarimas skirti 38 Eur baudą už administracinį nusižengimą priimtas 2026-02-03 ir apskųstas ANK nustatyta tvarka;

3) 38 Eur bauda už administracinį nusižengimą pagal administracinį nutarimą ROIK Nr. 25290949293 įskaityta 2026-03-18;

3) Tauragės apylinkės teismo nutartis (įsiteisėjusi) priimta 2026-04-01;

4) Pareiškėjas Prašymą grąžinti permoką pateikė 2026-04-28;

5) Inspekcijos Sprendimas, kuriuo permoka negrąžinta, priimtas 2026-04-30.

Taigi, iš išdėstytų duomenų matyti, kad Pareiškėjui savanoriškai sumokėjus baudą iki ANK 675 straipsnio 2 dalyje nustatyto galutinio termino, Inspekcija turėjo pagrindą mokėjimą priimti ir įskaityti. Tačiau, Tauragės apylinkės teismui nutartimi panaikinus minėtą Nutarimą ir bylą grąžinus Tauragės VPK papildomam tyrimui atlikti, išnyko teisinis pagrindas administruoti šią įmoką kaip mokėtiną baudą. Pareiškėjo prašymo dėl permokos grąžinimo pateikimo bei Inspekcijos Sprendimo priėmimo metu nebuvo / nėra procesinio sprendimo ar kito dokumento, kurio pagrindu Pareiškėjui būtų nustatyta pareiga sumokėti skirtą baudos sumą. Komisijos vertinimu, aplinkybė, kad ateityje bus priimtas galutinis sprendimas administracinėje byloje ir Pareiškėjui (galimai) bus skirta bauda, nesudarė pagrindo Sprendimo priėmimo metu atsisakyti Pareiškėjui grąžinti susidariusią permoką.

Nagrinėjamos bylos aspektu pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaujantis objektyvumo principu, administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs (VAĮ 3 straipsnio 9 punktas). LVAT, aiškindamas MAĮ 32 straipsnio, nustatančio mokesčių administratoriaus pareigas, nuostatas, taip pat yra konstatavęs, kad mokesčių administratoriaus veikla privalo griežtai atitikti įstatymų reikalavimus, būti pagrįsta teisinėmis ir faktinėmis aplinkybėmis, tiesiogiai susieta su įstatymų pavestų funkcijų ir uždavinių įgyvendinimu. Tik tokia mokesčio administratoriaus veikla laikytina teisėta (pvz., LVAT 2005-06-08 sprendimas adm. byloje Nr. A-04-685/05, 2007-02-09 sprendimas adm. byloje Nr. A-180-127-07, 2011-06-27 išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimas adm. byloje Nr. A-556-1105-11).

Komisija, vadovaudamasi pirmiau nurodytomis teisės aktų ir LVAT nuostatomis, įvertinusi nurodytas aplinkybes, konstatuoja, kad Inspekcijos Sprendimas yra naikintinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 2 punktu, n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2026-04-30 sprendimą grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-680710.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip

pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, sprendami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

Komisijos pirmininkė

Vilma Vildžiūnaitė

Komisijos narė

Gvida Ivanauskienė

Komisijos narė

Kristina Jakštienė

Komisijos narė

Raimonda Juodkaitė

Komisijos narė

Jurgita Narkevičiūtė